

Opracowano na podstawie: t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, 1948, z 2017 r. poz. 60, 573, 1909.

U S T A W A

z dnia 24 kwietnia 2003 r.

o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa reguluje zasady:

- 1) prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych, współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz współpracy, o której mowa w art. 4d;
- 2) uzyskiwania przez organizacje pozarządowe statusu organizacji pożytku publicznego oraz funkcjonowania organizacji pożytku publicznego;
- 3) sprawowania nadzoru nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego;
- 4) tworzenia i funkcjonowania rad działalności pożytku publicznego.

2. Ustawa reguluje również warunki wykonywania świadczeń przez wolontariuszy oraz korzystania z tych świadczeń.

Art. 1a. Komitet do spraw Pożytku Publicznego, zwany dalej „Komitetem”, jest organem administracji rządowej właściwym w sprawach pożytku publicznego i wolontariatu, w tym programowania, koordynowania i organizowania współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) dotacji – rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.¹⁾);

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938 i 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877, z 2015 r. poz. 238, 532, 1045, 1117, 1130, 1189, 1190, 1269, 1358, 1513, 1830, 1854, 1890 i 2150 oraz z 2016 r. poz. 195, 1257 i 1454.

- 2) „środkach publicznych” – rozumie się przez to środki publiczne, o których mowa w ustawie o finansach publicznych, przeznaczone na wydatki publiczne w rozumieniu tej ustawy;
- 3) wolontariuszu – rozumie się przez to osobę fizyczną, która ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na zasadach określonych w ustawie;
- 4) inicjatywie lokalnej – rozumie się przez to formę współpracy jednostek samorządu terytorialnego z ich mieszkańcami, w celu wspólnego realizowania zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej;
- 5) operatorze projektu – rozumie się przez to organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3, którym organ administracji publicznej zleca realizację zadania publicznego w sferze, o której mowa w art. 4, w sposób, o którym mowa w art. 16a;
- 6) realizatorze projektu – rozumie się przez to organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3, którym operator projektu zleca wykonanie projektu;
- 7) projekcie – rozumie się przez to zadanie publiczne w sferze, o której mowa w art. 4, realizowane przez realizatora projektu w sposób, o którym mowa w art. 16a;
- 8) Narodowym Instytucie – rozumie się przez to Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, o którym mowa w art. 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. poz. 1909);
- 9) Dyrektorem Narodowego Instytutu – rozumie się przez to Dyrektora, o którym mowa w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Art. 3. 1. Działalnością pożytku publicznego jest działalność społecznie użyteczna, prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w ustawie.

2. Organizacjami pozarządowymi są:

- 1) niebędące jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych lub przedsiębiorstwami, instytutami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi,

2) niedziałające w celu osiągnięcia zysku

– osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia, z zastrzeżeniem ust. 4.

3. Działalność pożytku publicznego może być prowadzona także przez:

- 1) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;
- 2) stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) spółdzielnie socjalne;
- 4) spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2016 r. poz. 176, 1170 i 1171), które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

3a. Przepisów art. 19b–41i nie stosuje się do spółdzielni socjalnych.

4. Przepisów działu II nie stosuje się do:

- 1) partii politycznych;
- 2) związków zawodowych i organizacji pracodawców;
- 3) samorządów zawodowych;
- 4) (uchylony)
- 5) fundacji utworzonych przez partie polityczne.
- 6) (uchylony)

5. Przepisów rozdziału 2 działu II nie stosuje się do zlecenia realizacji zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą finansowanych ze środków budżetu państwa w części, której dysponentem jest Szef Kancelarii Senatu.

6. (uchylony)

Art. 4. 1. Sfera zadań publicznych, o której mowa w art. 3 ust. 1, obejmuje zadania w zakresie:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
  - 1a) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
  - 1b) udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa;
- 2) działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 3) działalności charytatywnej;
- 4) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 5) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
- 5a) działalności na rzecz integracji cudzoziemców;
- 6) ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1638);
- 7) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 8) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- 9) działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
- 10) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- 11) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
- 12) działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;
- 13) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 14) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
- 15) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 16) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 17) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- 18) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;

- 19) turystyki i krajoznawstwa;
- 20) porządku i bezpieczeństwa publicznego;
- 21) obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 22) upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
- 22a) udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;
- 23) ratownictwa i ochrony ludności;
- 24) pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;
- 25) upowszechniania i ochrony praw konsumentów;
- 26) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
- 27) promocji i organizacji wolontariatu;
- 28) pomocy Polonii i Polakom za granicą;
- 29) działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
- 29a) działalności na rzecz weteranów i weteranów poszkodowanych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. poz. 1203);
- 30) promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą;
- 31) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
- 32) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- 32a) rewitalizacji;
- 33) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1–32a.

2. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, zadania w zakresie innym niż wymienione w ust. 1 jako należące do sfery zadań publicznych, kierując się ich szczególną społeczną użytecznością oraz możliwością ich wykonywania przez podmioty, o których mowa w art. 5 ust. 1, w sposób zapewniający wystarczające zaspokajanie potrzeb społecznych.

Art. 4a. Organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, z wyłączeniem stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, które:

- 1) wykonują zadania publiczne, lub

2) dysponują majątkiem publicznym
– udostępniają informację publiczną na zasadach i w trybie określonym w niniejszej ustawie.

Art. 4b. Udostępnianie informacji publicznej następuje:

- 1) poprzez ogłaszanie informacji publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej na zasadach, o których mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2058 oraz z 2016 r. poz. 34, 352 i 996), albo
- 2) poprzez ogłaszanie informacji publicznej na stronie internetowej organizacji pozarządowych oraz podmiotów, o których mowa w art. 4a, albo
- 3) na wniosek na zasadach, o których mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Art. 4c. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do udostępniania informacji publicznej stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Art. 4d. 1. Senat Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie zadań, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 28, sprawuje opiekę nad Polonią i Polakami za granicą.

2. Opieka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą jest realizowana poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, polegającą na zleceniu realizacji zadań publicznych finansowanych z części budżetu państwa dotyczącej Kancelarii Senatu.

3. Zlecenie realizacji zadań publicznych, o którym mowa w ust. 2, jako zadań zleconych w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e, art. 132 ust. 2 pkt 5 oraz art. 151 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, może mieć formy:

- 1) powierzania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji, lub
- 2) wspierania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

Art. 5. 1. Organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4, we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, prowadzącymi,

odpowiednio do terytorialnego zakresu działania organów administracji publicznej, działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym zadaniom tych organów.

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1, odbywa się w szczególności w formach:

- 1) zlecenia organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie;
- 2) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności;
- 3) konsultowania z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
- 4) konsultowania projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4, z radami działalności pożytku publicznego, w przypadku ich utworzenia przez właściwe jednostki samorządu terytorialnego;
- 5) tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;
- 6) umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie;
- 7) umowy partnerskiej określonej w art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383 i 1250) oraz porozumienia albo umowy o partnerstwie określonych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217 i 1579).

3. Współpraca, o której mowa w ust. 1, odbywa się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

4. Zlecenie realizacji zadań publicznych, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, jako zadań zleconych w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e, art. 151 ust. 1 oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, może mieć formy:

- 1) powierzenia wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji, lub
- 2) wspierania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

5. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa, w drodze uchwały, szczegółowy sposób konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

6. Organ administracji publicznej może po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tworzyć i prowadzić jednostki organizacyjne, których celem jest działalność, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 33.

7. Podmiotem prowadzącym jednostkę, o której mowa w ust. 6, może być także organizacja pozarządowa oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3.

8. Jednostki samorządu terytorialnego mogą udzielać pożyczek, gwarancji, poręczeń organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3, na realizację zadań w sferze pożytku publicznego, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 5a. 1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, przeprowadzonych w sposób określony w art. 5 ust. 5, roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Roczny program współpracy jest uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu.

2. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może uchwalić, w sposób określony w ust. 1, wieloletni program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3.

2a. W przypadku gdy po konsultacjach, o których mowa w ust. 1, właściwa rada działalności pożytku publicznego wyrazi opinię o projekcie rocznego lub wieloletniego programu współpracy, opinię tę organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego załącza do przedstawianego organowi stanowiącemu

jednostki samorządu terytorialnego projektu rocznego lub wieloletniego programu współpracy.

3. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni.

4. Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 zawiera w szczególności:

- 1) cel główny i cele szczegółowe programu;
- 2) zasady współpracy;
- 3) zakres przedmiotowy;
- 4) formy współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 2;
- 5) priorytetowe zadania publiczne;
- 6) okres realizacji programu;
- 7) sposób realizacji programu;
- 8) wysokość środków planowanych na realizację programu;
- 9) sposób oceny realizacji programu;
- 10) informację o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji;
- 11) tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.

5. Wieloletni program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 zawiera w szczególności:

- 1) cel główny i cele szczegółowe programu;
- 2) zakres przedmiotowy;
- 3) okres realizacji programu;
- 4) sposób realizacji programu;
- 5) wysokość środków planowanych na realizację programu.

Art. 5b. 1. Minister lub wojewoda przyjmują, w drodze zarządzenia, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, roczny lub wieloletni program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 na okres nie dłuższy niż 5 lat.

2. Przepisy art. 5a ust. 1 zdanie 2 i ust. 4 stosuje się odpowiednio.

3. Organ administracji rządowej nie później niż do dnia 30 kwietnia każdego roku ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni.

Art. 5c. Minister, po zasięgnięciu opinii Rady Działalności Pożytku Publicznego, zwanej dalej „Radą”, może w zakresie swojej właściwości opracować resortowe programy wspierania rozwoju organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 oraz finansowo wspierać te programy, w szczególności w trybie, o którym mowa w art. 11.

DZIAŁ II

Działalność pożytku publicznego

Rozdział 1

Działalność odpłatna i nieodpłatna pożytku publicznego

Art. 6. Działalność pożytku publicznego nie jest, z zastrzeżeniem art. 9 ust. 1, działalnością gospodarczą, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, i może być prowadzona jako działalność nieodpłatna lub jako działalność odpłatna.

Art. 7. Działalnością nieodpłatną pożytku publicznego jest działalność prowadzona przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4, za które nie pobierają one wynagrodzenia.

Art. 8. 1. Działalnością odpłatną pożytku publicznego jest:

- 1) działalność prowadzona przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4, za które pobierają one wynagrodzenie;
- 2) sprzedaż wytworzonych towarów lub świadczenie usług w zakresie:
  - a) rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. poz. 721, z późn. zm.²⁾), lub

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. poz. 1016, 1243, 1244 i 1707, z 2012 r. poz. 986 i 1456, z 2013 r. poz. 73, 675, 791, 1446 i 1645, z 2014 r. poz. 598, 877, 1198, 1457 i 1873, z 2015 r. poz. 218, 493, 1240, 1273, 1359, 1649 i 1886 oraz z 2016 r. poz. 195 i 1336.

- b) integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. poz. 225 i 1211 oraz z 2015 r. poz. 1220 i 1567) oraz ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. poz. 651, z 2009 r. poz. 742, z 2010 r. poz. 146, z 2011 r. poz. 1211 oraz z 2015 r. poz. 1567);
  - 3) sprzedaż przedmiotów darowizny.
2. Przychód z działalności odpłatnej pożytku publicznego służy wyłącznie prowadzeniu działalności pożytku publicznego.

Art. 9. 1. Działalność odpłatna pożytku publicznego organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 stanowi działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli:

- 1) wynagrodzenie, o którym mowa w art. 8 ust. 1, jest w odniesieniu do działalności danego rodzaju wyższe od tego, jakie wynika z kosztów tej działalności, lub
- 2) przeciętne miesięczne wynagrodzenie osoby fizycznej z tytułu zatrudnienia przy wykonywaniu statutowej działalności odpłatnej pożytku publicznego, za okres ostatniego roku obrotowego, a w przypadku zatrudnienia trwającego krócej niż rok obrotowy – za okres tego zatrudnienia, przekracza 3-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni.

1a. Organ administracji publicznej, który w trakcie kontroli stwierdzi okoliczność, o której mowa w ust. 1, wzywa organizację pozarządową oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2–4 do złożenia wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców działalności danego rodzaju w terminie 30 dni od dnia wezwania.

1b. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 1a, organizacja pozarządowa oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2–4 nie wykaże organowi administracji publicznej, że złożyła wniosek o wpis do rejestru przedsiębiorców działalności danego rodzaju, organ administracji publicznej informuje sąd rejestrowy właściwy dla tej organizacji o prowadzeniu przez nią działalności

gospodarczej. Przepis art. 24 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 687, 996 i 1579) stosuje się odpowiednio.

2. Przez wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, rozumie się wynagrodzenie z tytułu świadczenia pracy lub usług, niezależnie od sposobu nawiązania stosunku pracy lub rodzaju i treści umowy cywilnoprawnej z osobą fizyczną.

3. Nie można prowadzić odpłatnej działalności pożytku publicznego i działalności gospodarczej w odniesieniu do tego samego przedmiotu działalności.

Art. 10. 1. Prowadzenie przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2–4:

- 1) nieodpłatnej działalności pożytku publicznego,
- 2) odpłatnej działalności pożytku publicznego lub
- 3) działalności gospodarczej

– wymaga rachunkowego wyodrębnienia tych form działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku organizacyjnego wyodrębnienia działalności pożytku publicznego.

3. Zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 określają w statucie lub w innym akcie wewnętrznym.

Art. 10a. 1. Organizacje pozarządowe, z wyłączeniem spółek kapitałowych, oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2 prowadzą uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów, w przypadku gdy:

- 1) działają w sferze zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1,
- 2) nie prowadzą działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej,
- 3) nie posiadają statusu organizacji pożytku publicznego,
- 4) osiągają przychody wyłącznie z:

- a) działalności nieodpłatnej pożytku publicznego z tytułu składek członkowskich, darowizn, zapisów, spadków, dotacji, subwencji, przychodów pochodzących z ofiarności publicznej,
  - b) działalności odpłatnej pożytku publicznego z tytułu sprzedaży towarów i usług,
  - c) tytułu sprzedaży, najmu lub dzierżawy składników majątkowych,
  - d) tytułu odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych lub rachunkach w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, prowadzonych w związku z wykonywaną działalnością, w tym także odsetek od lokat terminowych oraz innych form oszczędzania, przechowywania lub inwestowania, tworzonych na tych rachunkach,
- 5) w roku poprzedzającym rok wyboru prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów osiągnęły przychody wyłącznie z tytułów, o których mowa w pkt 4, w wysokości nieprzekraczającej 100 000 zł

– jeżeli decyzję w sprawie prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów podejmie organ zatwierdzający w rozumieniu przepisów o rachunkowości.

2. Przepisu ust. 1 pkt 5 w zakresie wielkości przychodów nie stosuje się w roku, w którym jednostka rozpoczęła działalność.

3. O wyborze prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów jednostka, w terminie do końca pierwszego miesiąca roku podatkowego, w którym rozpoczyna prowadzenie ewidencji, a w przypadku jednostek rozpoczynających działalność, w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia działalności, zawiadamia naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania podatkiem dochodowym.

4. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 3, dotyczy także lat następnych, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Jednostka zawiadamia naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania podatkiem dochodowym w terminie 14 dni od końca ostatniego miesiąca roku podatkowego, w którym prowadzi uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów, o:

- 1) rezygnacji z prowadzenia tej ewidencji;
- 2) niespełnianiu warunków, o których mowa w ust. 1.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu, określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów, warunki, jakim powinna odpowiadać ta ewidencja w celu prawidłowego określenia zobowiązań podatkowych, mając na uwadze zakres oraz cel działania podmiotów prowadzących ewidencję.

Rozdział 2

Prowadzenie działalności pożytku publicznego na podstawie zlecenia realizacji zadań publicznych

Art. 11. 1. Organy administracji publicznej:

- 1) wspierają w sferze, o której mowa w art. 4, realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, prowadzące działalność statutową w danej dziedzinie;
- 2) powierzają w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4, realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3, prowadzącym działalność statutową w danej dziedzinie.

2. Wspieranie oraz powierzanie, o których mowa w ust. 1, odbywają się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert albo w trybach określonych w art. 11a–11c lub art. 19a.

2a. Obsługa konkursu, o którym mowa w ust. 2, może być zlecona organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3.

2b. Obsługa konkursu, o której mowa w ust. 2a, nie obejmuje:

- 1) ogłoszenia otwartego konkursu ofert, o którym mowa w art. 13 ust. 3;
- 2) powołania komisji konkursowej, o którym mowa w art. 15 ust. 2a;
- 3) wyboru ofert, o którym mowa w art. 15 ust. 2g;
- 4) ogłoszenia wyników otwartego konkursu ofert, o którym mowa w art. 15 ust. 2h;
- 5) zawierania umów o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego z wyłoniionymi organizacjami pozarządowymi lub podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3;
- 6) unieważnienia otwartego konkursu ofert, o którym mowa w art. 18a.

3. W otwartym konkursie ofert, o którym mowa w ust. 2, uczestniczą organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3.

4. Zlecenie realizacji zadań publicznych w trybach, o których mowa w ust. 2, następuje w sposób zapewniający wysoką jakość wykonania danego zadania.

5. Wspieranie oraz powierzanie zadań, o których mowa w ust. 1, może nastąpić na zasadach i w trybie przepisów o partnerstwie publiczno-prywatnym albo na podstawie umów międzynarodowych, jeżeli na realizację określonego zadania publicznego będą przekazywane niepodlegające zwrotowi środki ze źródeł zagranicznych.

6. W przypadku unieważnienia otwartego konkursu ofert, o którym mowa w ust. 2, organ może ponownie ogłosić otwarty konkurs ofert lub zastosować tryb wynikający z innych przepisów, w tym przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.³⁾).

Art. 11a. W razie wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 333 i 915), w kraju lub poza jego granicami organ administracji publicznej, w celu zapobieżenia ich skutkom, może zlecać organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 realizację zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert. Przepisy art. 43, art. 47, art. 151 oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych stosuje się odpowiednio.

Art. 11b. Prezes Rady Ministrów, jeżeli jest to niezbędne ze względu na ochronę życia lub zdrowia ludzkiego albo ze względu na ważny interes społeczny lub ważny interes publiczny, może zlecać organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert. Przepisy art. 43, art. 47 oraz art. 151 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych stosuje się odpowiednio.

Art. 11c. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w przypadkach dotyczących zadań z zakresu ochrony ludności i ratownictwa, może zlecać podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa górskiego, o których

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 831, 996, 1020, 1250, 1265 i 1579.

mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. poz. 1241 oraz z 2013 r. poz. 7), podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 656), jednostkom ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 191, 298 i 904), oraz Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert. Przepisy art. 43, art. 47 oraz art. 151 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych stosuje się odpowiednio.

Art. 11d. Do realizacji zadań publicznych zleczanych na podstawie art. 11a–11c stosuje się odpowiednio przepisy art. 15 ust. 1 i art. 16–18 oraz przepisy wydane na podstawie art. 19.

Art. 12. 1. Organizacja pozarządowa oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 mogą z własnej inicjatywy złożyć wniosek o realizację zadania publicznego, także takiego, które jest realizowane dotychczas w inny sposób, w tym przez organy administracji publicznej. Wniosek zawiera w szczególności:

- 1) opis zadania publicznego przeznaczonego do realizacji;
- 2) szacunkową kalkulację kosztów realizacji zadania publicznego.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, organ administracji publicznej, w terminie nieprzekraczającym 1 miesiąca od dnia wpłynięcia wniosku:

- 1) rozpatruje celowość realizacji zadania publicznego przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, biorąc pod uwagę:
  - a) stopień, w jakim wniosek odpowiada priorytetowym zadaniom publicznym, określonym w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3,
  - b) zapewnienie wysokiej jakości wykonania danego zadania,
  - c) środki dostępne na realizację zadań publicznych,
  - d) korzyści wynikające z realizacji zadania publicznego przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3;

- 2) informuje o podjętym rozstrzygnięciu, a w przypadku stwierdzenia celowości realizacji zadania publicznego informuje składającego wniosek o trybie zlecenia zadania publicznego, o którym mowa w art. 11 ust. 2, oraz o terminie ogłoszenia otwartego konkursu ofert.

Art. 13. 1. Organ administracji publicznej zamierzający zlecić realizację zadania publicznego organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3, ogłasza otwarty konkurs ofert. Termin do składania ofert nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia, o którym mowa w ust. 3.

2. Ogłoszenie otwartego konkursu ofert powinno zawierać informacje o:

- 1) rodzaju zadania;
- 2) wysokości środków publicznych przeznaczonych na realizację tego zadania;
- 3) zasadach przyznawania dotacji;
- 4) terminach i warunkach realizacji zadania;
- 5) terminie składania ofert;
- 6) trybie i kryteriach stosowanych przy wyborze ofert oraz terminie dokonania wyboru ofert;
- 7) zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3.

2a. W przypadku gdy organ administracji publicznej zleca realizację zadania publicznego w sposób określony w art. 16a, ogłoszenie otwartego konkursu ofert, o którym mowa w ust. 2, zawiera dodatkowo informacje o zasadach i warunkach zlecenia realizacji zadania.

3. Otwarty konkurs ofert ogłasza się:

- 1) w Biuletynie Informacji Publicznej;
- 2) w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń;
- 3) na stronie internetowej organu administracji publicznej.

4. Ogłoszenie otwartego konkursu ofert można także zamieścić w dzienniku lub tygodniku o zasięgu ogólnopolskim, regionalnym lub lokalnym, w zależności od rodzaju zadania publicznego.

5. Ogłoszenie otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w roku następnym może nastąpić na podstawie projektu uchwały budżetowej przekazanego organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy o finansach publicznych.

Art. 14. 1. Oferta realizacji zadania publicznego złożona w trybie otwartego konkursu ofert albo w trybach, o których mowa w art. 11a–11c, zawiera w szczególności:

- 1) szczegółowy zakres rzeczowy zadania publicznego proponowanego do realizacji;
- 2) termin i miejsce realizacji zadania publicznego;
- 3) kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego;
- 4) informację o wcześniejszej działalności organizacji pozarządowej lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 składających ofertę w zakresie, którego dotyczy zadanie publiczne;
- 5) informację o posiadanych zasobach rzeczowych i kadrowych zapewniających wykonanie zadania publicznego oraz o planowanej wysokości środków finansowych na realizację danego zadania pochodzących z innych źródeł;
- 6) deklarację o zamiarze odpłatnego lub nieodpłatnego wykonania zadania publicznego.

1a. Oferta realizacji zadania publicznego w sposób określony w art. 16a oprócz informacji, o których mowa w ust. 1, zawiera także zasady i tryb przeprowadzenia konkursu na realizatorów projektów, w tym warunki i kryteria ich wyboru, oraz zasady i sposób monitorowania i oceny realizowanych przez nich projektów.

2. Dwie lub więcej organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 działające wspólnie mogą złożyć ofertę wspólną.

3. Oferta wspólna wskazuje:

- 1) jakie działania w ramach realizacji zadania publicznego będą wykonywać poszczególne organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3;

2) sposób reprezentacji podmiotów, o których mowa w ust. 2, wobec organu administracji publicznej.

4. Umowę zawartą między organizacjami pozarządowymi lub podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, określającą zakres ich świadczeń składających się na realizację zadania publicznego, załącza się do umowy o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego.

5. Organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 składające ofertę wspólną ponoszą odpowiedzialność solidarną za zobowiązania, o których mowa w art. 16 ust. 1.

Art. 15. 1. Organ administracji publicznej przy rozpatrywaniu ofert:

- 1) ocenia możliwość realizacji zadania publicznego przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3;
- 2) ocenia przedstawioną kalkulację kosztów realizacji zadania publicznego, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania;
- 3) ocenia proponowaną jakość wykonania zadania i kwalifikacje osób, przy udziale których organizacja pozarządowa lub podmioty określone w art. 3 ust. 3 będą realizować zadanie publiczne;
- 4) w przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 4 pkt 2, uwzględnia planowany przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 udział środków finansowych własnych lub środków pochodzących z innych źródeł na realizację zadania publicznego;
- 5) uwzględnia planowany przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, wkład rzeczowy, osobowy, w tym świadczenia wolontariuszy i pracę społeczną członków;
- 6) uwzględnia analizę i ocenę realizacji zleconych zadań publicznych w przypadku organizacji pozarządowej lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, które w latach poprzednich realizowały zlecone zadania publiczne, biorąc pod uwagę rzetelność i terminowość oraz sposób rozliczenia otrzymanych na ten cel środków.

2. Przepis ust. 1 ma zastosowanie także, gdy w wyniku ogłoszenia otwartego konkursu ofert została zgłoszona jedna oferta.

2a. Organ administracji publicznej ogłaszający otwarty konkurs ofert powołuje komisję konkursową w celu opiniowania złożonych ofert.

2b. W skład komisji konkursowej powołanej przez organ jednostki samorządu terytorialnego wchodzi przedstawiciele organu wykonawczego tej jednostki.

2c. W skład komisji konkursowej powołanej przez organ administracji rządowej wchodzi przedstawiciele tego organu.

2d. W skład komisji konkursowej wchodzi osoby wskazane przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, z wyłączeniem osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, biorące udział w konkursie.

2da. Komisja konkursowa może działać bez udziału osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, jeżeli:

- 1) żadna organizacja nie wskaże osób do składu komisji konkursowej lub
- 2) wskazane osoby nie wezmą udziału w pracach komisji konkursowej, lub
- 3) wszystkie powołane w skład komisji konkursowej osoby podlegają wyłączeniu na podstawie art. 15 ust. 2d lub art. 15 ust. 2f.

2e. Komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.

2ea. Osoby, o których mowa w ust. 2e, mogą w szczególności:

- 1) uczestniczyć w pracach komisji z głosem doradczym;
- 2) wydawać opinie.

2f. Do członków komisji konkursowej biorących udział w opiniowaniu ofert stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, 868, 996 i 1579) dotyczące wyłączenia pracownika.

2g. W otwartym konkursie ofert może zostać wybrana więcej niż jedna oferta.

2h. Ogłoszenie wyników otwartego konkursu ofert zawiera w szczególności:

- 1) nazwę oferenta;
- 2) nazwę zadania publicznego;
- 3) wysokość przyznanych środków publicznych.

2i. Każdy, w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia wyników konkursu, może żądać uzasadnienia wyboru lub odrzucenia oferty.

2j. Wyniki otwartego konkursu ofert ogłasza się niezwłocznie po wyborze oferty w sposób określony w art. 13 ust. 3.

3. (uchylony)

4. Po ogłoszeniu wyników otwartego konkursu ofert organ administracji publicznej, bez zbędnej zwłoki, zawiera umowy o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego z wyłoniłymi organizacjami pozarządowymi lub podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3.

Art. 16. 1. Organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, przyjmując zlecenie realizacji zadania publicznego w trybach, o których mowa w art. 11 ust. 2, zobowiązują się do wykonania zadania publicznego w zakresie i na zasadach określonych w umowie odpowiednio o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego, sporządzonej z uwzględnieniem art. 151 ust. 2 i art. 221 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz przepisów niniejszej ustawy, a organ administracji publicznej zobowiązuje się do przekazania dotacji na realizację zadania.

1a. Umowa, o której mowa w ust. 1, dotycząca zadania realizowanego w sposób, o którym mowa w art. 16a, określa zasady i tryb przeprowadzenia konkursu na realizatorów projektów, w tym warunki i kryteria ich wyboru, oraz zasady i sposób monitorowania i oceny realizowanych przez nich projektów.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

3. Umowa o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego może być zawarta na czas realizacji zadania lub na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat.

4. Zadanie publiczne nie może być realizowane przez podmiot niebędący stroną umowy, o której mowa w ust. 1, chyba że umowa ta zezwala na wykonanie określonej części zadania przez taki podmiot.

5. Organizacja pozarządowa oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 są zobowiązane do wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków otrzymanych na realizację umowy, o której mowa w ust. 1. Przepis art. 10 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

6. W przypadku zlecenia realizacji zadania publicznego organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3, które złożyły ofertę wspólną, w umowie o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie

realizacji zadania publicznego należy wskazać prawa i obowiązki każdej z organizacji lub podmiotów, w tym zakres ich świadczeń składających się na realizowane zadanie.

7. (uchylony)

Art. 16a. 1. Operator projektu zleca realizację całości zadania publicznego realizatorom projektów wybranym na zasadach i w trybie określonych w ofercie, o której mowa w art. 14 ust. 1 i 1a, oraz umowie, o której mowa w art. 16 ust. 1 i 1a.

2. Informację o wyborze realizatorów projektów operator projektu podaje do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na własnej stronie internetowej.

3. Realizatorzy projektów, przyjmując zlecenie realizacji projektu w trybie określonym w ust. 1, zobowiązują się do wykonania projektu w zakresie i na zasadach określonych w umowie z operatorem projektu, a operator projektu zobowiązuje się do przekazania środków finansowych na realizację projektu.

4. Przekazanie środków finansowych, o których mowa w ust. 3, następuje w terminie nie dłuższym niż 14 dni, licząc od dnia zawarcia umowy pomiędzy operatorem projektu a realizatorem projektu.

Art. 17. Organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego może dokonywać kontroli i oceny realizacji zadania, w szczególności:

- 1) stopnia realizacji zadania;
- 2) efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania;
- 3) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
- 4) prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Art. 18. 1. Sprawozdanie z wykonania zadania publicznego określonego w umowie należy sporządzić w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego.

2. Okresem sprawozdawczym jest rok budżetowy.

3. Organ administracji publicznej może wezwać do złożenia w roku budżetowym częściowych sprawozdań z wykonania zadania publicznego, nie wcześniej niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia wezwania.

4. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 i 3, zawiera:

- 1) szczegółowy opis wykonania zadania publicznego, z uwzględnieniem osiągniętych celów oraz zrealizowanych działań;
- 2) zestawienie wydatków poniesionych na wykonanie zadania publicznego wraz ze wskazaniem źródeł ich finansowania;
- 3) informację o poniesionych nakładach na wykonanie zadania publicznego z podziałem na wkład osobowy i rzeczowy.

5. Sprawozdanie sporządzane przez operatora projektu zawiera dodatkowe informacje o realizatorach projektów oraz projektach realizowanych w ramach zleconych zadań, dotyczące:

- 1) nazw i adresów siedzib realizatorów projektów;
- 2) zrealizowanego zakresu rzeczowego projektów;
- 3) terminów realizacji projektów;
- 4) wysokości środków przekazanych na wykonanie poszczególnych projektów;
- 5) wysokości środków wykorzystanych na realizację poszczególnych projektów.

Art. 18a. 1. Organ administracji publicznej unieważnia otwarty konkurs ofert, jeżeli:

- 1) nie złożono żadnej oferty;
- 2) żadna ze złożonych ofert nie spełniała wymogów zawartych w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 13 ust. 2.

2. Informację o unieważnieniu otwartego konkursu ofert organ administracji publicznej podaje do publicznej wiadomości w sposób określony w art. 13 ust. 3.

Art. 19. Przewodniczący Komitetu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory ofert, o których mowa w art. 14 ust. 1, 1a i 2,
- 2) ramowe wzory umów, o których mowa w art. 16 ust. 1, 1a i 6,
- 3) wzory sprawozdań, o których mowa w art. 18

– uwzględniając konieczność zapewnienia niezbędnych informacji dotyczących wykonania zadania publicznego oraz biorąc pod uwagę liczbę oferentów, sposób i czas realizacji zadania publicznego, a także sposób jego rozliczenia.

Art. 19a. 1. Na podstawie oferty realizacji zadania publicznego, o której mowa w art. 14, złożonej przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego uznając celowość realizacji tego zadania, może zlecić organizacji pozarządowej lub

podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3, z pominięciem otwartego konkursu ofert, realizację zadania publicznego o charakterze lokalnym lub regionalnym, spełniającego łącznie następujące warunki:

- 1) wysokość dofinansowania lub finansowania zadania publicznego nie przekracza kwoty 10 000 zł;
- 2) zadanie publiczne ma być realizowane w okresie nie dłuższym niż 90 dni.

2. (uchylony)

3. W terminie nie dłuższym niż 7 dni roboczych od dnia wpłynięcia oferty, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego zamieszcza ofertę na okres 7 dni:

- 1) w Biuletynie Informacji Publicznej;
- 2) w siedzibie organu jednostki samorządu terytorialnego w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń;
- 3) na stronie internetowej organu jednostki samorządu terytorialnego.

4. Każdy, w terminie 7 dni od dnia zamieszczenia oferty w sposób, o którym mowa w ust. 3, może zgłosić uwagi dotyczące oferty.

5. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 4, oraz po rozpatrzeniu uwag, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego niezwłocznie zawiera umowę o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego. Oferta, o której mowa w ust. 2, stanowi załącznik do umowy.

6. Łączna kwota środków finansowych przekazanych przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego tej samej organizacji pozarządowej lub temu samemu podmiotowi wymienionemu w art. 3 ust. 3, w trybie określonym w ust. 1, w danym roku kalendarzowym, nie może przekroczyć kwoty 20 000 zł.

7. Wysokość środków finansowych przyznanych przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego w trybie, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 20% dotacji planowanych w roku budżetowym na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3.

7a. Ofertę i sprawozdanie z realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1, składa się według uproszczonych wzorów.

7b. Uproszczony wzór oferty, o którym mowa w ust. 7a, zawiera w szczególności:

- 1) zakres rzeczowy zadania publicznego;
- 2) termin i określenie miejsca realizacji zadania publicznego;
- 3) szacunkową kalkulację kosztów realizacji zadania publicznego.

7c. Uproszczony wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 7a, zawiera:

- 1) opis wykonania zadania;
- 2) zestawienie wydatków finansowanych z dotacji.

7d. Przewodniczący Komitetu określi, w drodze rozporządzenia, uproszczony wzór oferty i uproszczony wzór sprawozdania z realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność zapewnienia podstawowych informacji dotyczących wykonania zadania publicznego.

8. Do umów zawartych na podstawie ust. 5 stosuje się odpowiednio przepisy art. 16–18 oraz przepisy wydane na podstawie art. 19.

Rozdział 2a

Inicjatywa lokalna

Art. 19b. 1. W ramach inicjatywy lokalnej mieszkańcy jednostki samorządu terytorialnego bezpośrednio, bądź za pośrednictwem organizacji pozarządowych, lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 mogą złożyć wniosek o realizację zadania publicznego do jednostki samorządu terytorialnego, na terenie której mają miejsce zamieszkania lub siedzibę, w zakresie:

- 1) działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 13, obejmującej w szczególności budowę, rozbudowę lub remont dróg, kanalizacji i sieci wodociągowej, stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego, a także budynków oraz obiektów małej architektury;
- 2) działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 16 i 27;
- 3) edukacji, oświaty i wychowania, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 14;
- 4) działalności w sferze kultury fizycznej i turystyki, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 17 i 19;
- 5) ochrony przyrody, w tym zieleni w miastach i wsiach, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 18;

- 6) porządku i bezpieczeństwa publicznego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 20;
- 7) rewitalizacji, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 32a.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, stanowi wniosek w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 19c. 1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. Szczegółowe kryteria oceny powinny uwzględniać przede wszystkim wkład pracy społecznej w realizację inicjatywy lokalnej.

2. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, dokonując oceny wniosku, bierze pod uwagę szczególne kryteria oceny wniosku oraz jego celowość z punktu widzenia potrzeb społeczności lokalnej.

Art. 19d. Po uwzględnieniu wniosku, o którym mowa w art. 19b ust. 1, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego zawiera na czas określony umowę o wykonanie inicjatywy lokalnej z wnioskodawcą.

Art. 19e. Zobowiązanie wnioskodawcy może polegać na świadczeniu pracy społecznej, na świadczeniach pieniężnych lub rzeczowych.

Art. 19f. Wnioskodawca może otrzymać od jednostki samorządu terytorialnego na czas trwania umowy rzeczy konieczne do wykonania inicjatywy lokalnej.

Art. 19g. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego wspólnie z wnioskodawcą opracowuje dokumenty niezbędne do przeprowadzenia inicjatywy lokalnej, w tym harmonogram i kosztorys.

Art. 19h. W zakresie nieuregulowanym w ustawie, do umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2016 r. poz. 380, 585 i 1579).

Rozdział 3

Organizacje pożytku publicznego

Art. 20. 1. Organizacją pożytku publicznego może być organizacja pozarządowa oraz podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 4, z zastrzeżeniem art. 21, która spełnia łącznie następujące wymagania:

- 1) prowadzi działalność pożytku publicznego na rzecz ogółu społeczności, lub określonej grupy podmiotów, pod warunkiem że grupa ta jest wyodrębniona ze względu na szczególnie trudną sytuację życiową lub materialną w stosunku do społeczeństwa;
- 2) może prowadzić działalność gospodarczą wyłącznie jako dodatkową w stosunku do działalności pożytku publicznego;
- 3) nadwyżkę przychodów nad kosztami przeznaczą na działalność, o której mowa w pkt 1;
- 4) ma statutowy kolegialny organ kontroli lub nadzoru, odrębny od organu zarządzającego i niepodlegający mu w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej lub nadzoru, przy czym członkowie organu kontroli lub nadzoru:
  - a) nie mogą być członkami organu zarządzającego ani pozostawać z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej,
  - b) nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe,
  - c) mogą otrzymywać z tytułu pełnienia funkcji w takim organie zwrot uzasadnionych kosztów lub wynagrodzenie w wysokości nie wyższej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni;
- 5) członkowie organu zarządzającego nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
- 6) statut lub inne akty wewnętrzne organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 4, zabraniają:

- a) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie, członkowie organów oraz pracownicy organizacji pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”,
- b) przekazywania ich majątku na rzecz ich członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
- c) wykorzystywania majątku na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego,
- d) zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

2. W przypadku stowarzyszeń działalność, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nie może być prowadzona wyłącznie na rzecz członków stowarzyszenia.

Art. 21. W przypadku podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1:

- 1) działalność pożytku publicznego określona w art. 20 ust. 1 pkt 1 podlega wyodrębnieniu w sposób zapewniający należyłą identyfikację pod względem organizacyjnym i rachunkowym;
- 2) przepis art. 20 ust. 1 pkt 3 stosuje się do nadwyżki przychodu nad kosztami uzyskiwanej w wyniku prowadzenia działalności pożytku publicznego;
- 3) przepis art. 20 ust. 1 pkt 4 stosuje się odpowiednio, z uwzględnieniem szczegółowych zasad organizacji i działania tych jednostek, uregulowanych w przepisach dla nich właściwych, w tym w statutach lub innych aktach wewnętrznych.

Art. 22. 1. Organizacja pozarządowa oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 4 mogą uzyskać status organizacji pożytku publicznego pod warunkiem, iż działalność o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 prowadzona jest nieprzerwanie przez co najmniej 2 lata.

2. Organizacja pozarządowa oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 4 podlegające obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego uzyskują status organizacji pożytku publicznego z chwilą wpisania do tego Rejestru informacji o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 20, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.

3. Organizacja pozarządowa inna niż wymieniona w ust. 2 oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 1, uzyskują status organizacji pożytku publicznego z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego, na zasadach i w trybie określonych w ustawie, o której mowa w ust. 2.

4. Organizacja pozarządowa, oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 4 o których mowa w ust. 2, traci status organizacji pożytku publicznego z chwilą wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego informacji o spełnianiu wymagań określonych w art. 20, a podmioty, o których mowa w ust. 3 – z chwilą ich wykreślenia z tego Rejestru.

5. W przypadku otwarcia likwidacji, ogłoszenia upadłości albo prawomocnego oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości organizacji pożytku publicznego z uwagi na fakt, że majątek organizacji pożytku publicznego nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, sąd rejestrowy z urzędu wykreśla informację, o której mowa w ust. 2, lub organizację, o której mowa w ust. 3, z Krajowego Rejestru Sądowego.

6. Właściwy sąd rejestrowy, po uprawomocnieniu się postanowienia w przedmiocie wykreślenia informacji, o której mowa w ust. 2, lub organizacji, o której mowa w ust. 3, z Krajowego Rejestru Sądowego, informuje o tym Dyrektora Narodowego Instytutu, podając datę doręczenia i uprawomocnienia się tego postanowienia.

7. Organizacja pożytku publicznego, w stosunku do której właściwy sąd rejestrowy wydał postanowienie, o którym mowa w ust. 6:

- 1) informuje Dyrektora Narodowego Instytutu o wysokości niewydatkowanych na dzień wydania tego postanowienia środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego postanowienia;
- 2) przekazuje niewydatkowane na dzień wydania tego postanowienia środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych na rzecz Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

8. W przypadku niepoinformowania lub nieprzekazania środków, o których mowa w ust. 7, Dyrektor Narodowego Instytutu wzywa organizację pożytku publicznego do zwrotu niewydatkowanych środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych lub przedstawienia niezbędnych wyjaśnień.

9. W przypadku niezastosowania się organizacji pożytku publicznego do wezwania w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania Dyrektor Narodowego Instytutu wydaje decyzję określającą kwotę niewydatkowanych środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych i określa termin, od którego nalicza się odsetki. W zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.⁴⁾).

Art. 22a. 1. W przypadku wykreślenia organizacji pożytku publicznego albo informacji o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 20, z Krajowego Rejestru Sądowego organizacja pozarządowa lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 pkt 1 lub 4 może ponownie uzyskać status organizacji pożytku publicznego:

- l) po złożeniu wniosku o wpis, jeżeli wykreślenie z Krajowego Rejestru Sądowego nastąpiło:
  - a) na podstawie wniosku organizacji pozarządowej lub podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3 pkt 1 lub 4,
  - b) z urzędu na podstawie art. 22 ust. 5, a właściwy sąd prawomocnie uchylił, stwierdził nieważność lub ustalił nieistnienie uchwały organu

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311, 1649, 1923, 1932 i 2184 oraz z 2016 r. poz. 195, 615, 846, 1228 i 1579.

- organizacji pożytku publicznego o otwarciu likwidacji albo uchylił postępowanie upadłościowe wobec organizacji pożytku publicznego;
- 2) po upływie 2 lat od dnia wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego, jeżeli wykreślenie nastąpiło:
- a) na wniosek Dyrektora Narodowego Instytutu,
  - b) z urzędu przez właściwy sąd rejestrowy w przypadkach innych niż określone w pkt 1 lit. b.
2. Przepisy art. 20 i art. 22 stosuje się odpowiednio.

Art. 23. 1. Organizacja pożytku publicznego sporządza roczne sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, z zastrzeżeniem przepisów odrębnych.

1a. Podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 1, posiadające status organizacji pożytku publicznego, sporządzają sprawozdanie merytoryczne jedynie z wyodrębnionej działalności pożytku publicznego oraz podają je do publicznej wiadomości w sposób umożliwiający zapoznanie się z tym sprawozdaniem przez zainteresowane podmioty.

2. Organizacja pożytku publicznego sporządza roczne sprawozdanie finansowe, na zasadach określonych w przepisach o rachunkowości.

2a. Organizacja pożytku publicznego podaje sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 2, do publicznej wiadomości w sposób umożliwiający zapoznanie się z tym sprawozdaniem przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej.

2b. Podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 1, posiadające status organizacji pożytku publicznego, sporządzają sprawozdanie finansowe jedynie z wyodrębnionej działalności pożytku publicznego.

2c. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1–2 i 2b, organizacja pożytku publicznego zamieszcza po raz pierwszy za rok, w którym uzyskała status organizacji pożytku publicznego, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej.

2d. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1–2 i 2b, organizacje pozarządowe oraz podmioty, wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 4, które utraciły status organizacji pożytku publicznego, zamieszczają po raz ostatni za rok obrotowy, w którym utraciły status organizacji pożytku publicznego, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej.

3. (uchylony)

4. (uchylony)

5. W odniesieniu do organizacji pożytku publicznego, których sprawozdanie finansowe nie podlega obowiązkowi badania zgodnie z przepisami o rachunkowości, minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu może w drodze rozporządzenia wprowadzić taki obowiązek, biorąc pod uwagę:

- 1) wysokość otrzymanych dotacji;
- 2) wielkość osiąganych przychodów;
- 3) potrzebę zapewnienia kontroli prawidłowości prowadzonej ewidencji.

6. Organizacja pożytku publicznego zamieszcza zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, o których mowa w ust. 1 i 2, w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej.

6a. Organizacja pożytku publicznego, która nie zamieściła na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej, w terminie określonym w ust. 6 lub 6b, zatwierdzonego sprawozdania finansowego i sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności, o których mowa w ust. 1 i 2, nie zostaje uwzględniona w wykazie organizacji pożytku publicznego, o którym mowa w art. 27a.

6b. Organizacja pożytku publicznego, której rok obrotowy nie jest rokiem kalendarzowym, zamieszcza na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, o których mowa w ust. 1–2 i 2b, w terminie do dnia 30 listopada roku następującego po roku obrotowym, za który jest składane sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne.

6c. Organizacja pożytku publicznego, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe i merytoryczne ze swojej działalności, osiągnęła przychód nieprzekraczający 100 000 zł, zamieszcza na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej, w terminie, o którym mowa w ust. 6 lub w ust. 6b, sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 i 1a, w formie uproszczonego sprawozdania merytorycznego.

6d. Uproszczone sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 6c, zawiera:

- 1) dane o organizacji pożytku publicznego;
- 2) opis prowadzonej działalności pożytku publicznego i działalności gospodarczej wraz z podaniem kodów PKD;
- 3) ogólne informacje o uzyskanych przychodach i poniesionych kosztach;
- 4) podstawowe informacje o:
  - a) zatrudnieniu oraz kwocie wynagrodzeń,
  - b) członkach oraz wolontariuszach;
- 5) informacje o:
  - a) uzyskanym przychodzie z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych,
  - b) sposobie wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych,
  - c) poniesionych kosztach administracyjnych,
  - d) działalności zleconej przez organy administracji publicznej,
  - e) korzystaniu z uprawnień,
  - f) przeprowadzonych kontrolach.

6e. Sprawozdanie merytoryczne, o którym mowa w ust. 1 i 1a, zawiera:

- 1) dane o organizacji pożytku publicznego;
- 2) określenie celów statutowych;
- 3) opis prowadzonej działalności pożytku publicznego i działalności gospodarczej wraz z podaniem kodów PKD;
- 4) szczegółowe informacje o:
  - a) zatrudnieniu i kwocie wynagrodzeń,
  - b) członkach oraz wolontariuszach;
- 5) informacje o:
  - a) poniesionych kosztach i uzyskanych przychodach, w tym z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych,
  - b) sposobie wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych,
  - c) działalności zleconej przez organy administracji publicznej,
  - d) korzystaniu z uprawnień,

- e) zrealizowanych zamówieniach publicznych,
- f) posiadanych udziałach lub akcjach w spółkach,
- g) fundacjach, których organizacja pożytku publicznego jest fundatorem,
- h) udzielonych pożyczkach,
- i) przeprowadzonych kontrolach,
- j) przeprowadzonych badaniach sprawozdań finansowych.

7. (uchylony)

8. Przewodniczący Komitetu określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania merytorycznego, o którym mowa w ust. 1 i 1a, oraz wzór uproszczonego sprawozdania merytorycznego, o którym mowa w ust. 6c, kierując się potrzebą ujednoczenia składanych sprawozdań.

Art. 24. 1. Organizacji pożytku publicznego przysługuje, na zasadach określonych w przepisach odrębnych, zwolnienie od:

- 1) podatku dochodowego od osób prawnych,
- 2) podatku od nieruchomości,
- 3) podatku od czynności cywilnoprawnych,
- 4) opłaty skarbowej,
- 5) opłat sądowych

– w odniesieniu do prowadzonej przez nią działalności pożytku publicznego.

2. Organizacja pożytku publicznego może, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, nabywać na szczególnych warunkach prawo użytkowania nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

3. Organizacja pozarządowa, która uzyskała status organizacji pożytku publicznego, jest obowiązana wypełnić zobowiązania wynikające ze zwolnień podatkowych, z których korzystała przed dniem uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

4. W przypadku utraty przez organizację pozarządową statusu organizacji pożytku publicznego traci ona prawo do korzystania ze zwolnień wynikających z posiadania tego statusu.

5. Użytkowanie, o którym mowa w ust. 2, wygasa z mocy prawa w przypadku utraty statusu organizacji pożytku publicznego.

Art. 25. W organizacji pożytku publicznego mogą wykonywać pracę osoby skierowane do odbycia służby zastępczej, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach.

Art. 26. Jednostki publicznej radiofonii i telewizji umożliwiają organizacjom pożytku publicznego nieodpłatne informowanie o ich działalności na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Art. 27. 1. Podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych może, na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1% podatku obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego.

2. Otrzymane przez organizację pożytku publicznego środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego.

2a. W przypadku wydatkowania przez organizację pożytku publicznego środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w sposób niezgodny z ust. 2, stwierdzonego w wyniku kontroli, o której mowa w art. 29, lub kontroli przeprowadzonej przez inny organ kontroli państwowej, naczelnika urzędu skarbowego lub naczelnika urzędu celno-skarbowego, Dyrektor Narodowego Instytutu wydaje decyzję zobowiązującą organizację pożytku publicznego do zwrotu nieprawidłowo wydatkowanych środków, określając kwotę podlegającą zwrotowi i termin, od którego nalicza się odsetki. W zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

2b. Środki, o których mowa w ust. 2a, są przekazywane na rzecz Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego.

2c. Organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej środki, o których mowa w ust. 2, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, o której mowa w art. 27c ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych zamieszcza w terminie do dnia 30 września każdego roku, na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra wykaz organizacji pożytku publicznego, zawierający: nazwę i numer

wpisu organizacji pożytku publicznego do Krajowego Rejestru Sądowego, oraz wysokość środków otrzymanych przez tę organizację, pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok poprzedzający.

4. Dyrektor Narodowego Instytutu zamieszcza w terminie do dnia 31 grudnia każdego roku na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej sporządzoną na podstawie sprawozdań, o których mowa w art. 23 ust. 1–2 i 2b, informację dotyczącą w szczególności wydatkowania przez organizację pożytku publicznego środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok poprzedni.

Art. 27a. 1. Dyrektor Narodowego Instytutu prowadzi w formie elektronicznej wykaz organizacji mających status organizacji pożytku publicznego na dzień 30 listopada roku podatkowego, na które podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych może przekazać 1% podatku z zeznań podatkowych składanych za rok podatkowy, i nie później niż dnia 15 grudnia roku podatkowego zamieszcza ten wykaz na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej.

2. Dyrektor Narodowego Instytutu prowadzi wykaz, o którym mowa w ust. 1, do dnia 31 grudnia roku następującego po roku podatkowym.

3. W wykazie, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się organizacje pożytku publicznego:

- 1) które w terminie zamieściły na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej roczne sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności oraz roczne sprawozdanie finansowe, o których mowa w art. 23 ust. 1 i 2, w roku, za który składane jest zeznanie podatkowe;
- 2) w stosunku do których nie wpisano do Krajowego Rejestru Sądowego informacji o otwarciu likwidacji lub ogłoszeniu upadłości.

3a. Dyrektor Narodowego Instytutu uwzględnia w wykazie, o którym mowa w ust. 1, w terminie, o którym mowa w ust. 2, organizację pożytku publicznego, która wykáže, że niezamieszczenie zatwierdzonego rocznego sprawozdania finansowego i rocznego sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności, o których mowa w art. 23 ust. 1–2 i 2b, w terminie, o którym mowa w art. 23 ust. 6 i 6b, nastąpiło bez jej winy albo z przyczyn od niej niezależnych.

4. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do każdej organizacji pożytku publicznego, zawiera:

- 1) nazwę;
- 2) siedzibę;
- 3) numer wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego;
- 4) numer identyfikacji podatkowej, jeżeli został on nadany organizacji oraz wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego.

5. W przypadku wpisania po dniu 30 listopada roku podatkowego do Krajowego Rejestru Sądowego informacji o otwarciu likwidacji lub ogłoszeniu upadłości organizacji pożytku publicznego albo w przypadku wykreślenia informacji, o której mowa w art. 22 ust. 2, lub organizacji, o której mowa w art. 22 ust. 3, z Krajowego Rejestru Sądowego, organizację tę usuwa się z wykazu, o którym mowa w ust. 1.

6. Minister Sprawiedliwości dostarcza Dyrektorowi Narodowego Instytutu informacje dotyczące organizacji pożytku publicznego, o których mowa w ust. 4 i 5.

7. Dyrektor Narodowego Instytutu dostarcza ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych informacje dotyczące organizacji pożytku publicznego, o których mowa w ust. 4 i 5, uwzględnionych w wykazie, o którym mowa w ust. 1.

8. Organizacja pożytku publicznego jest obowiązana nie później niż do dnia 30 czerwca roku następującego po roku podatkowym podać naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu według siedziby tej organizacji numer rachunku bankowego właściwy do przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych przez dokonanie zgłoszenia identyfikacyjnego albo zgłoszenia aktualizacyjnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2016 r. poz. 476).

9. Przepisu ust. 8 nie stosuje się do organizacji, które zgłosiły numer rachunku bankowego w latach ubiegłych jako właściwy do przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych i jest on aktualny.

10. Przewodniczący Komitetu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze

rozporządzenia, tryby, terminy oraz format i strukturę danych dla wymiany informacji dotyczących organizacji pożytku publicznego, o których mowa w ust. 4 i 5, między Dyrektorem Narodowego Instytutu a Ministrem Sprawiedliwości oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, mając na względzie potrzebę zapewnienia sprawnej realizacji zadań związanych z tworzeniem i prowadzeniem wykazu, o którym mowa w ust. 1, oraz z przekazywaniem organizacjom pożytku publicznego środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Art. 27aa. 1. Organizacja pożytku publicznego, która została uwzględniona w wykazie, o którym mowa w art. 27a, nie może wzywać do przekazania lub przekazywać środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w tym wykazie.

2. Organizacja pożytku publicznego, która nie została uwzględniona w wykazie, o którym mowa w art. 27a, nie może wzywać do przekazania środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za pośrednictwem organizacji pożytku publicznego, która została uwzględniona w tym wykazie.

3. Środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych przekazane na rzecz organizacji pożytku publicznego, która nie została uwzględniona w wykazie, o którym mowa w art. 27a, są przekazywane na rzecz Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego.

4. W przypadku przekazania środków, o którym mowa w ust. 3, Dyrektor Narodowego Instytutu wydaje decyzję, określając kwotę podlegającą zwrotowi i termin, od którego nalicza się odsetki. W zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

5. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, Dyrektor Narodowego Instytutu, po stwierdzeniu nieprawidłowości przez niego lub inny organ, może wystąpić do sądu rejestrowego o wykreślenie informacji, o której mowa w art. 22 ust. 2, lub organizacji, o której mowa w art. 22 ust. 3, z Krajowego Rejestru Sądowego.

Art. 27ab. 1. Tworzy się Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego, zwany dalej „Funduszem”, w celu wzmocnienia potencjału organizacji pożytku publicznego poprzez wyrównywanie ich szans.

2. Fundusz jest państwowym funduszem celowym, którego dysponentem jest Dyrektor Narodowego Instytutu, zwany dalej „dysponentem Funduszu”.

3. Dysponent Funduszu prowadzi szczegółową ewidencję środków finansowych przekazanych na rzecz Funduszu i wzywa organizacje, o których mowa w ust. 4, do przekazania środków na rzecz Funduszu.

4. Przychodami Funduszu są:

- 1) środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych niewydatkowane przez organizacje pożytku publicznego, które utraciły status organizacji pożytku publicznego;
- 2) środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych wydatkowane niezgodnie z art. 27 ust. 2 wraz z odsetkami;
- 3) środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych przekazane na rzecz organizacji pożytku publicznego, która nie została uwzględniona w wykazie organizacji mających status organizacji pożytku publicznego, o których mowa w art. 27aa ust. 3, wraz z odsetkami;
- 4) odsetki od wolnych środków finansowych przekazanych w zarządzanie na podstawie art. 78d ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

5. Udzielanie wsparcia organizacjom pożytku publicznego następuje w trybie otwartego konkursu ofert, o którym mowa w art. 13.

6. Przewodniczący Komitetu określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zadania, na które są przeznaczane środki Funduszu, oraz szczegółowe zasady gospodarki finansowej Funduszu, uwzględniając potrzebę prowadzenia odrębnej gospodarki finansowej w zakresie realizacji zadań dotyczących wsparcia organizacji pożytku publicznego, a także potrzebę skutecznego i racjonalnego wykorzystania środków Funduszu oraz osiągnięcia celów, dla których Fundusz został utworzony.

Art. 27b. 1. Członek organu zarządzającego, organu kontroli lub nadzoru organizacji pożytku publicznego oraz likwidator organizacji pożytku publicznego odpowiada wobec tej organizacji za szkodę wyrządzoną działaniem lub

zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami statutu organizacji pożytku publicznego, chyba że nie ponosi winy.

2. Członek organu zarządzającego, organu kontroli lub nadzoru oraz likwidator organizacji pożytku publicznego powinien przy wykonywaniu obowiązków dołożyć staranności wynikającej z zawodowego charakteru swojej działalności.

3. Członek organu zarządzającego, organu kontroli lub nadzoru organizacji pożytku publicznego, wykonujący swoje obowiązki społecznie, jest obowiązany dokładać przy tym należytej staranności.

4. Jeżeli szkodę, o której mowa w ust. 1, wyrządziło kilka osób wspólnie, osoby te ponoszą odpowiedzialność solidarną.

Art. 27c. 1. Promocja prowadzona przez organizację pożytku publicznego, polegająca na publicznym zachęcaniu do przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, bez względu na formę dotarcia do podatnika, zawiera w szczególności informację o jej finansowaniu lub współfinansowaniu ze środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

2. Programy komputerowe umożliwiające podatnikowi podatku dochodowego od osób fizycznych wypełnienie zeznania podatkowego dodatkowo zawierają informację o:

- 1) możliwości swobodnego wyboru i przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych organizacji pożytku publicznego albo
- 2) braku swobodnego wyboru i przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych organizacji pożytku publicznego.

3. Przewodniczący Komitetu określi, w drodze rozporządzenia, treść, formę oraz sposób zamieszczenia informacji, o której mowa w ust. 1 i 2, mając na względzie zapewnienie przejrzystości wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych oraz pełnej informacji dotyczącej możliwości wyboru organizacji pożytku publicznego.

Rozdział 4

Nadzór

Art. 28. 1. Nadzór nad działalnością pożytku publicznego organizacji pożytku publicznego, w zakresie uprawnień, obowiązków i wymogów

wynikających z art. 8–10, art. 20, art. 21, art. 23, art. 24–27, art. 27aa, art. 27c oraz art. 42–48, sprawuje Przewodniczący Komitetu.

2. (uchylony)

Art. 29. 1. Organizacja pożytku publicznego podlega kontroli Przewodniczącego Komitetu w zakresie określonym w art. 28 ust. 1.

2. Przewodniczący Komitetu może zarządzić kontrolę z urzędu, a także na wniosek organu administracji publicznej, organizacji pozarządowej lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3.

3. Przewodniczący Komitetu może powierzyć przeprowadzenie kontroli:

- 1) wojewodzie;
- 2) Dyrektorowi Narodowego Instytutu.

4. Kontrolę przeprowadzają osoby posiadające imienne upoważnienie Przewodniczącego Komitetu określające kontrolowaną organizację pożytku publicznego i podstawę prawną do podjęcia kontroli. W przypadku powierzenia przeprowadzenia kontroli jednemu z organów, o których mowa w ust. 3, pisemne upoważnienie wydaje ten organ.

Art. 29a. 1. Nie można równocześnie podejmować i prowadzić więcej niż jednej kontroli, o której mowa w art. 29, wobec tej samej organizacji pożytku publicznego.

2. Czas trwania wszystkich kontroli w jednym roku kalendarzowym nie może przekraczać 24 dni roboczych.

3. Przedłużenie czasu trwania kontroli wymaga uzasadnienia na piśmie.

4. Jeżeli wyniki kontroli wykazały rażące naruszenie przepisów prawa przez organizację pożytku publicznego, można przeprowadzić powtórny kontrolę wobec tej organizacji w tym samym zakresie przedmiotowym w danym roku kalendarzowym, a czas jej trwania nie może przekraczać 7 dni. Czasu trwania powtarzanej kontroli nie wlicza się do czasu, o którym mowa w ust. 2.

Art. 30. 1. Osoby upoważnione do dokonywania kontroli są uprawnione do wstępu na teren nieruchomości lub jej części, na którym jest prowadzona działalność organizacji pożytku publicznego, oraz żądania pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji, a także udostępniania danych mających związek z przedmiotem kontroli.

2. Czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 1, dokonuje się w obecności członka organu zarządzającego lub jego przedstawiciela albo pracownika kontrolowanej organizacji pożytku publicznego, a w razie nieobecności tych osób – w obecności przywołanego świadka.

Art. 31. 1. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół, który podpisują osoby przeprowadzające kontrolę i członek organu zarządzającego uprawniony do reprezentowania kontrolowanej organizacji pożytku publicznego lub osoba przez niego upoważniona. Odmowa podpisu protokołu przez członka organu zarządzającego organizacji pożytku publicznego lub osobę przez niego upoważnioną wymaga podania przyczyny. W przypadku odmowy podpisu protokół uznaje się za podpisany w dniu odmowy.

2. Członek organu zarządzającego uprawniony do reprezentowania kontrolowanej organizacji pożytku publicznego lub osoba przez niego upoważniona może, w terminie 14 dni od dnia podpisania protokołu, złożyć na piśmie wyjaśnienia albo zgłosić zastrzeżenia do treści protokołu.

3. Osoby przeprowadzające kontrolę, w przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2, przekazują na piśmie stanowisko członkowi organu zarządzającego kontrolowanej organizacji pożytku publicznego uprawnionemu do reprezentowania tej organizacji lub osobie przez niego upoważnionej w terminie 14 dni.

4. Po zakończeniu kontroli, z uwzględnieniem terminu, o którym mowa w ust. 3, osoby przeprowadzające kontrolę sporządzają wystąpienie pokontrolne.

Art. 32. Wystąpienie pokontrolne zawiera ocenę stanu faktycznego wynikającą z ustaleń zawartych w protokole kontroli, w tym opis ustalonych uchybień, z uwzględnieniem przyczyn ich powstania, zakresu, skutków oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie, a także termin usunięcia uchybień, nie krótszy niż 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

Art. 33. 1. Przewodniczący Komitetu, po zakończeniu postępowania kontrolnego, w terminie 14 dni, przekazuje organizacji pożytku publicznego wystąpienie pokontrolne. W przypadku powierzenia przeprowadzenia kontroli, organy, o których mowa w art. 29 ust. 3, przekazują wystąpienie pokontrolne

organizacji pożytku publicznego oraz ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Dyrektor Narodowego Instytutu może wystąpić do sądu rejestrowego o wykreślenie informacji, o której mowa w art. 22 ust. 2, lub o wykreślenie organizacji, o której mowa w art. 22 ust. 3, z Krajowego Rejestru Sądowego, w przypadku:

- 1) nieusunięcia uchybień określonych w wystąpieniu pokontrolnym lub uchylania się od poddania się kontroli przez organizację pożytku publicznego;
- 2) rażącego naruszenia przepisów prawa stwierdzonego w wyniku kontroli, o której mowa w art. 29.

3. Dyrektor Narodowego Instytutu występuje do sądu rejestrowego o wykreślenie informacji, o której mowa w art. 22 ust. 2, lub organizacji, o której mowa w art. 22 ust. 3, z Krajowego Rejestru Sądowego, w przypadku niespełniania wymogów, określonych odpowiednio w art. 20 oraz w art. 21, przez organizację pożytku publicznego, stwierdzonych w wyniku kontroli.

4. (uchylony)

5. (uchylony)

Art. 33a. 1. Dyrektor Narodowego Instytutu:

- 1) w przypadku naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 23, w szczególności niezamieszczenia na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej w terminie sprawozdania finansowego i merytorycznego, lub zamieszczenia sprawozdań niekompletnych, lub budzących wątpliwości co do prawidłowości działalności organizacji pożytku publicznego, wzywa organizację pożytku publicznego do zaniechania naruszeń oraz przedstawienia niezbędnych wyjaśnień;
- 2) w przypadku niezastosowania się organizacji do wezwania w terminie 30 dni od jego otrzymania, występuje do sądu rejestrowego o wykreślenie informacji, o której mowa w art. 22 ust. 2, lub organizacji, o której mowa w art. 22 ust. 3.

2. Przepis ust. 1 ma zastosowanie również w przypadkach:

- 1) prowadzenia zbiórki publicznej bez wymaganego zgłoszenia lub nienadesłania do ministra właściwego do spraw administracji publicznej

- sprawozdania z przeprowadzonej zbiórki publicznej lub sprawozdania ze sposobu rozdysponowania zebranych ofiar;
- 2) nienadesłania informacji o rozliczeniu środków pochodzących ze zbiórki publicznej lub informacji o otrzymanych darowiznach, o których mowa w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 851, z późn. zm.⁵⁾);
  - 3) prowadzenia:
    - a) placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, centrum integracji społecznej, domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych, określonych w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, oraz szkół lub placówek publicznych określonych w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59), bez zezwolenia,
    - b) podmiotu wykonującego działalność leczniczą bez uzyskania wymaganego wpisu do rejestru w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej;
  - 4) posiadania zaległości podatkowych stwierdzonych prawomocną decyzją lub tytułem wykonawczym, o którym mowa w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2016 r. poz. 599, 868, 1228, 1244 i 1579), w wysokości przekraczającej wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni, jeżeli zaległość ta istnieje co najmniej 6 miesięcy;
  - 5) niewypełniania obowiązków wynikających z ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2016 r. poz. 299 i 615);

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 915, 1138, 1146, 1215, 1328, 1457, 1563 i 1662, z 2015 r. poz. 73, 211, 226, 933, 978, 1166, 1197, 1259, 1296, 1348, 1595, 1688, 1767, 1844 i 1932 oraz z 2016 r. poz. 68, 615, 780, 996, 1206, 1454 i 1550.

- 6) naruszenia przepisów związanych z korzystaniem z uprawnień, o których mowa w art. 24;
- 7) niewykonania wyroku sądu powszechnego lub administracyjnego;
- 8) posiadania zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, w wysokości przekraczającej 3-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni.

3. W przypadku powtarzającego się wykorzystywania otrzymanych dotacji niezgodnie z przeznaczeniem stwierdzonego decyzją organów administracji publicznej lub prawomocnym orzeczeniem sądu, Dyrektor Narodowego Instytutu może wystąpić do sądu rejestrowego o wykreślenie informacji, o której mowa w art. 22 ust. 2, lub organizacji, o której mowa w art. 22 ust. 3.

4. Właściwe organy udzielają Dyrektorowi Narodowego Instytutu informacji o naruszeniach, o których mowa w ust. 2 i 3. Informacje te są przekazywane z urzędu w terminie 30 dni, licząc od dnia stwierdzenia tych naruszeń.

5. W przypadkach określonych w ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio przepisy działu I rozdziału 8 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 33aa. Dyrektor Narodowego Instytutu, na podstawie przekazanej przez sąd lub organ administracji publicznej informacji o naruszeniu wymogów określonych w art. 20, występuje do sądu rejestrowego o wykreślenie informacji, o której mowa w art. 22 ust. 2, lub organizacji, o której mowa w art. 22 ust. 3, z Krajowego Rejestru Sądowego.

Art. 33b. Przewodniczący Komitetu określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki, sposób i tryb przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego, w tym wzór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, uwzględniając konieczność zapewnienia jej sprawnego i skutecznego przebiegu.

Art. 34. 1. W zakresie nieuregulowanym niniejszą ustawą, do nadzoru i kontroli wydatkowania środków publicznych stosuje się odpowiednio przepisy o finansach publicznych.

2. Przepisy ust. 1, art. 28 i art. 30–33b nie wyłączają stosowania odrębnych przepisów dotyczących kontroli, a także uprawnień nadzorczych innych organów.

Rozdział 4a

Organizacja i tryb działania Komitetu

Art. 34a. 1. W skład Komitetu wchodzi:

- 1) Przewodniczący Komitetu;
- 2) wiceprzewodniczący – sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów powoływany i odwoływany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Przewodniczącego Komitetu;
- 3) członkowie:
  - a) ministrowie, których szczegółowy zakres działania określają przepisy wydane na podstawie art. 33 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2012 r. poz. 392 oraz z 2015 r. poz. 1064), reprezentowani przez sekretarza stanu, z zastrzeżeniem ust. 3,
  - b) Dyrektor Narodowego Instytutu.

2. Przewodniczący Komitetu wchodzi w skład Rady Ministrów.

3. W każdym czasie w pracach Komitetu może brać udział minister.

4. W posiedzeniach Komitetu mogą uczestniczyć zaproszeni przez Przewodniczącego Komitetu przedstawiciele organów administracji rządowej.

5. W posiedzeniach Komitetu mogą również uczestniczyć z głosem doradczym osoby posiadające odpowiednią wiedzę lub doświadczenie w zakresie zagadnień objętych zadaniami Komitetu, zaproszone przez Przewodniczącego Komitetu z własnej inicjatywy lub wskazane przez poszczególnych członków Komitetu.

Art. 34b. 1. Do zadań Komitetu należy:

- 1) koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego;
- 2) przygotowywanie i konsultowanie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania;
- 3) opracowywanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

2. Do zadań Komitetu należy także:

- 1) współpraca w sprawach związanych z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego z innymi państwami, organizacjami oraz instytucjami międzynarodowymi i zagranicznymi;
- 2) współpraca w przygotowywaniu sprawozdań i raportów z realizacji wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących rozwoju społeczeństwa obywatelskiego;
- 3) przedstawianie opinii w sprawie możliwości przystąpienia przez Rzeczpospolitą Polską do umów międzynarodowych dotyczących rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Art. 34c. 1. Przewodniczący Komitetu kieruje pracami Komitetu.

2. Przewodniczący Komitetu może, z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Komitetu, tworzyć zespoły robocze, określając ich skład, zakres zadań oraz tryb i harmonogram prac.

Art. 34d. 1. Komitet podejmuje rozstrzygnięcia w drodze uchwał na posiedzeniach.

2. Uchwały Komitetu podejmowane są w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy członków Komitetu, w tym Przewodniczącego Komitetu. W przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego Komitetu.

3. Uchwały w imieniu Komitetu podpisuje Przewodniczący Komitetu.

4. Projekty uchwał Komitetu mogą być też poddane pod głosowanie w trybie obiegowym.

5. Osobom zaproszonym do udziału w posiedzeniu Komitetu, o których mowa w art. 34a ust. 4 i 5, nie przysługuje prawo głosowania nad uchwałami.

Art. 34e. Szczegółowy sposób i tryb pracy Komitetu określa regulamin uchwalony przez Komitet na pierwszym posiedzeniu.

Art. 34f. Komitet przyjmuje plan prac Komitetu i przedstawia go Radzie Ministrów do zatwierdzenia.

Art. 34g. 1. Obsługę Komitetu oraz Przewodniczącego Komitetu zapewnia Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

2. Posiedzenia Komitetu odbywają się w siedzibie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

3. W uzasadnionych przypadkach posiedzenia Komitetu mogą odbywać się w innym miejscu, wskazanym przez Przewodniczącego Komitetu.

4. Koszty obsługi, o której mowa w ust. 1, są pokrywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

Art. 34h. Przewodniczący Komitetu przedkłada Radzie Ministrów, w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku, sprawozdanie za poprzedni rok kalendarzowy, zawierające informacje o prowadzonej działalności w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz o realizacji planu, o którym mowa w art. 34f.

Rozdział 5

Rada Działalności Pożytku Publicznego

Art. 35. 1. Tworzy się Radę Działalności Pożytku Publicznego jako organ opiniodawczo-doradczy Przewodniczącego Komitetu.

2. Do zadań Rady należy w szczególności:

- 1) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących stosowania ustawy;
- 2) wyrażanie opinii o projektach aktów prawnych oraz programach rządowych, związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych oraz działalnością pożytku publicznego oraz wolontariatu;
- 3) udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi, lub podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, związanych z działalnością pożytku publicznego;
- 4) zbieranie i dokonywanie analizy informacji o prowadzonych kontrolach i ich skutkach;
- 5) wyrażanie opinii w sprawach zadań publicznych, zlecenia tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 oraz rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych;
- 6) tworzenie, we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, mechanizmów informowania o standardach prowadzenia działalności pożytku publicznego oraz o stwierdzonych przypadkach naruszenia tych standardów;
- 7) (uchylony)

8) organizowanie wyborów przedstawicieli organizacji pozarządowych do składu komitetu monitorującego, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

3. Kadencja Rady trwa 3 lata.

4. Termin wyrażenia przez Radę opinii wynosi 30 dni od dnia doręczenia projektów aktów prawnych lub programów rządowych, związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych oraz działalnością pożytku publicznego oraz wolontariatu. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

Art. 36. 1. Rada składa się z co najmniej 20 członków, w tym z:

- 1) przedstawicieli organów administracji rządowej i jednostek im podległych lub przez nie nadzorowanych;
- 2) przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) przedstawicieli organizacji pozarządowych, związków i porozumień organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3.

1a. Przedstawiciele organizacji pozarządowych, związków i porozumień organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 stanowią co najmniej połowę składu Rady.

2. Członków Rady powołuje i odwołuje Przewodniczący Komitetu, z tym że powołanie członków Rady, reprezentujących:

- 1) organizacje pozarządowe, związki i porozumienia organizacji pozarządowych oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, następuje spośród kandydatów, z których każdy ma poparcie co najmniej 20 organizacji pozarządowych lub podmiotów określonych w art. 3 ust. 3, lub co najmniej 3 związków stowarzyszeń zrzeszających organizacje pozarządowe lub podmioty określone w art. 3 ust. 3;
- 2) organy administracji rządowej i jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane, następuje spośród osób zgłoszonych przez te organy i kierowników takich jednostek;
- 3) jednostki samorządu terytorialnego, następuje spośród osób zgłoszonych przez stronę samorządową w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Przewodniczący Komitetu odwołuje członka Rady przed upływem kadencji:

- 1) na jego wniosek;
- 2) na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 2, reprezentowanego przez tego członka;
- 3) w przypadku skazania członka Rady prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej;
- 4) jeżeli stał się trwale niezdolny do pełnienia obowiązków członka Rady z powodu choroby stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;
- 5) w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach Rady.

Art. 37. Posiedzenia Rady są zwoływane przez Przewodniczącego Komitetu lub na wniosek co najmniej jednej czwartej liczby członków Rady.

Art. 38. Rada może:

- 1) powoływać ekspertów;
- 2) zapraszać do uczestnictwa w jej posiedzeniach przedstawicieli organów administracji publicznej i organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 niereprezentowanych w Radzie, a także przedstawicieli rad wojewódzkich, powiatowych i gminnych;
- 3) zlecać przeprowadzanie badań i opracowanie ekspertyz związanych z realizacją jej zadań.

Art. 39. 1. Koszty funkcjonowania Rady związane z obsługą, przeprowadzaniem badań i opracowywaniem ekspertyz, a także z uczestnictwem w jej posiedzeniach ekspertów, członków Rady i osób niebędących jej członkami, pokrywa się z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

2. Za udział w pracach Rady przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.

3. Pracodawca jest obowiązany zwolnić pracownika będącego członkiem Rady od pracy w celu wzięcia udziału w posiedzeniach Rady. Za czas zwolnienia pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia ustalonego według zasad

obowiązujących przy obliczaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, pokrywanego z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

Art. 40. Przewodniczący Komitetu określi, w drodze rozporządzenia, tryb powoływania członków Rady, organizację i tryb działania Rady oraz zasady uczestnictwa w jej pracach przedstawicieli organów administracji publicznej i organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 niereprezentowanych w Radzie, uwzględniając potrzebę zapewnienia reprezentatywności organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, różnorodność rodzajów działalności pożytku publicznego i terminy zgłaszania kandydatów na członków Rady oraz zapewniając sprawne funkcjonowanie Rady i wypełnianie przez nią obowiązków wynikających z ustawy.

Art. 40a. Rada przedstawia Przewodniczącemu Komitetu, na koniec kadencji, sprawozdanie ze swojej działalności.

Art. 41. Obsługę administracyjno-biurową Rady zapewnia Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

Rozdział 6

Wojewódzkie, Powiatowe i Gminne Rady Działalności Pożytku Publicznego

Art. 41a. 1. Marszałek województwa na wspólny wniosek co najmniej 50 organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, prowadzących działalność na terenie województwa, tworzy w terminie 2 miesięcy od dnia wpłynięcia wniosku Wojewódzką Radę Działalności Pożytku Publicznego jako organ konsultacyjny i opiniodawczy, zwaną dalej „Radą Wojewódzką”.

1a. W przypadku nieutworzenia Rady Wojewódzkiej w terminie, o którym mowa w ust. 1, mają zastosowanie przepisy art. 90 i art. 91 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 486).

2. Do zadań Rady Wojewódzkiej należy w szczególności:

- 1) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w tym

w zakresie programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3;

- 2) wyrażanie opinii o projektach uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4;
- 3) udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3;
- 4) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących zadań publicznych, w tym zlecenia tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, oraz w sprawach rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych;
- 5) wyrażanie opinii o projekcie strategii rozwoju województwa;
- 6) organizowanie wyborów przedstawicieli organizacji pozarządowych do składu komitetu monitorującego, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

2a. Rada Wojewódzka, po zasięgnięciu opinii organu wykonawczego, określa w uchwale sposób realizacji zadań, o których mowa w ust. 2.

3. Termin wyrażenia przez Radę Wojewódzką opinii wynosi 30 dni od dnia doręczenia odpowiednio projektu programu współpracy oraz projektu strategii rozwoju województwa. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

4. Kadencja Rady Wojewódzkiej trwa 3 lata.

Art. 41b. 1. Rada Wojewódzka składa się z:

- 1) przedstawiciela wojewody;
- 2) przedstawicieli marszałka województwa;
- 3) przedstawicieli sejmiku województwa;
- 4) przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, prowadzących działalność na terenie województwa.

2. Przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, prowadzących działalność na terenie województwa, stanowią co najmniej połowę składu Rady Wojewódzkiej.

3. Członków Rady Wojewódzkiej powołuje i odwołuje marszałek województwa, z tym że powołanie członków Rady Wojewódzkiej, reprezentujących organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, następuje spośród kandydatów zgłoszonych przez te organizacje lub podmioty.

4. Zarząd województwa określi, w drodze uchwały, tryb powoływania członków Rady Wojewódzkiej, uwzględniając potrzebę zapewnienia reprezentatywności organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie form prawnych i rodzajów działalności pożytku publicznego tych organizacji i podmiotów, a także terminy i sposób zgłaszania kandydatów na członków Rady Wojewódzkiej.

5. Marszałek województwa odwołuje członka Rady Wojewódzkiej przed upływem kadencji:

- 1) na jego wniosek;
- 2) na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 4;
- 3) w przypadku skazania członka Rady Wojewódzkiej prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej;
- 4) jeżeli stał się trwale niezdolny do pełnienia obowiązków członka Rady Wojewódzkiej z powodu choroby stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;
- 5) w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach Rady Wojewódzkiej.

6. Zarząd województwa określi, w drodze uchwały, organizację i tryb działania Rady Wojewódzkiej, biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia sprawnego funkcjonowania Rady Wojewódzkiej.

7. Zarząd województwa pokrywa koszty przejazdów członków Rady Wojewódzkiej na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy i koszty ekspertyz związanych z realizacją zadań Rady Wojewódzkiej.

Art. 41c. 1. Rada Wojewódzka obraduje na posiedzeniach.

2. Uchwały Rady Wojewódzkiej są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków Rady Wojewódzkiej.

Art 41d. Do Rady Wojewódzkiej stosuje się odpowiednio przepisy art. 38.

Art. 41e. 1. Organ wykonawczy właściwej jednostki samorządu terytorialnego na wspólny wniosek co najmniej 5 organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, prowadzących działalność odpowiednio na terenie powiatu lub gminy, tworzy w terminie 2 miesięcy od dnia wpłynięcia wniosku odpowiednio Powiatową Radę Działalności Pożytku Publicznego lub Gminną Radę Działalności Pożytku Publicznego jako organ konsultacyjny i opiniodawczy, zwaną dalej odpowiednio „Radą Powiatową” lub „Radą Gminną”.

1a. W przypadku nieutworzenia Rady Powiatowej lub Rady Gminnej w terminie, o którym mowa w ust. 1, mają zastosowanie przepisy art. 101 i art. 101a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 i 1579) oraz art. 87 i art. 88 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814 i 1579).

2. (uchylony)

3. Kadencja Rady Powiatowej oraz Rady Gminnej trwa 3 lata.

Art. 41f. Rada Powiatowa oraz Rada Gminna składa się z:

- 1) przedstawicieli organu stanowiącego odpowiednio powiatu lub gminy;
- 2) przedstawicieli organu wykonawczego odpowiednio powiatu lub gminy;
- 3) przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, prowadzących działalność na terenie odpowiednio powiatu lub gminy, stanowiących co najmniej połowę członków.

Art. 41g. 1. Organ stanowiący odpowiednio powiatu lub gminy określi, w drodze uchwały, tryb powoływania członków oraz organizację i tryb działania odpowiednio Rady Powiatowej lub Rady Gminnej, biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia reprezentatywności organizacji pozarządowych oraz podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3, terminy i sposób zgłaszania kandydatur na członków Rady Powiatowej lub Rady Gminnej oraz potrzebę zapewnienia sprawnego funkcjonowania tych Rad.

2. Organ wykonawczy odpowiednio powiatu lub gminy odwołuje członka Rady Powiatowej lub Rady Gminnej przed upływem kadencji:

- 1) na jego wniosek;

- 2) na wniosek przedstawicieli podmiotu, o którym mowa w art. 41f pkt 1 albo pkt 2 albo pkt 3, jedynie w odniesieniu do członka reprezentującego ten podmiot;
- 3) w przypadku skazania go prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej;
- 4) w przypadku powstania trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków członka Rady Powiatowej lub Rady Gminnej z powodu choroby stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;
- 5) w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach Rady Powiatowej lub Rady Gminnej.

Art. 41h. Rada Wojewódzka, Rada Powiatowa oraz Rada Gminna współpracują ze sobą na zasadach partnerstwa i suwerenności stron, w szczególności przez wzajemne informowanie się o kierunkach działań.

Art. 41i. 1. Do zadań Rady Powiatowej oraz Rady Gminnej należy w szczególności:

- 1) opiniowanie projektów strategii rozwoju odpowiednio powiatów lub gmin;
- 2) opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4, oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, w tym programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3;
- 3) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3;
- 4) udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3;
- 5) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących zadań publicznych, w tym zlecenia tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, oraz w sprawach rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych.

1a. Rada Powiatowa lub Rada Gminna, po zasięgnięciu opinii organu wykonawczego właściwej jednostki samorządu terytorialnego, określa, w drodze uchwały, sposób realizacji zadań, o których mowa w ust. 1.

2. Termin wyrażenia przez Radę Powiatową lub Radę Gminną opinii wynosi 14 dni od dnia doręczenia odpowiednio projektu programu współpracy oraz projektu strategii rozwoju powiatu lub gminy. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

Art. 41j. Do Rady Powiatowej oraz Rady Gminnej stosuje się odpowiednio przepisy art. 38.

Rozdział 7

Pełnomocnicy wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego

Art. 41k. Wojewoda może ustanowić pełnomocnika wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego. Przepisu art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525, z późn. zm.⁶⁾) nie stosuje się.

Art. 41l. Do zadań pełnomocnika wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego należy:

- 1) monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz programów, o których mowa w art. 5b ust. 1;
- 2) koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

---

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1960, z 2016 r. poz. 1948 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 935, 976, 1475 i 1566.

DZIAŁ III

Wolontariat

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 42. 1. Wolontariusze mogą wykonywać, na zasadach określonych w niniejszym rozdziale, świadczenia na rzecz:

- 1) organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 w zakresie ich działalności statutowej, w szczególności w zakresie działalności pożytku publicznego, z wyłączeniem prowadzonej przez nie działalności gospodarczej,
  - 2) organów administracji publicznej, z wyłączeniem prowadzonej przez nie działalności gospodarczej,
  - 3) jednostek organizacyjnych podległych organom administracji publicznej lub nadzorowanych przez te organy, z wyłączeniem prowadzonej przez te jednostki działalności gospodarczej,
  - 4) podmiotów leczniczych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej w zakresie wykonywanej przez nie działalności leczniczej
- zwanych dalej „korzystającymi”.

2. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do wolontariuszy wykonujących na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej świadczenia na rzecz organizacji międzynarodowych, jeżeli postanowienia umów międzynarodowych nie stanowią inaczej.

3. Członek stowarzyszenia może również wykonywać świadczenia, jako wolontariusz, na rzecz stowarzyszenia, którego jest członkiem.

Art. 43. Wolontariusz powinien posiadać kwalifikacje i spełniać wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych świadczeń, jeżeli obowiązek posiadania takich kwalifikacji i spełniania stosownych wymagań wynika z odrębnych przepisów.

Art. 44. 1. Świadczenia wolontariuszy są wykonywane w zakresie, w sposób i w czasie określonych w porozumieniu z korzystającym. Porozumienie powinno zawierać postanowienie o możliwości jego rozwiązania.

2. Na żądanie wolontariusza korzystający jest obowiązany potwierdzić na piśmie treść porozumienia, o którym mowa w ust. 1, a także wydać pisemne zaświadczenie o wykonaniu świadczeń przez wolontariusza, w tym o zakresie wykonywanych świadczeń.

3. Na prośbę wolontariusza korzystający może przedłożyć pisemną opinię o wykonaniu świadczeń przez wolontariusza.

4. Jeżeli świadczenie wolontariusza wykonywane jest przez okres dłuższy niż 30 dni, porozumienie powinno być sporządzone na piśmie.

5. Do porozumień zawieranych między korzystającym a wolontariuszem w zakresie nieuregulowanym niniejszą ustawą stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

Rozdział 2

Przepisy szczególne

Art. 45. 1. Korzystający ma obowiązek:

- 1) informować wolontariusza o ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa związanym z wykonywanymi świadczeniami oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami;
- 2) zapewnić wolontariuszowi, na dotyczących pracowników zasadach określonych w odrębnych przepisach, bezpieczne i higieniczne warunki wykonywania przez niego świadczeń, w tym – w zależności od rodzaju świadczeń i zagrożeń związanych z ich wykonywaniem – odpowiednie środki ochrony indywidualnej;
- 3) pokrywać, na dotyczących pracowników zasadach określonych w odrębnych przepisach, koszty podróży służbowych i diet.

2. Korzystający może pokrywać, na dotyczących pracowników zasadach określonych w odrębnych przepisach, także inne niezbędne koszty ponoszone przez wolontariusza, związane z wykonywaniem świadczeń na rzecz korzystającego.

3. Korzystający może pokrywać koszty szkoleń wolontariuszy w zakresie wykonywanych przez nich świadczeń określonych w porozumieniu, o którym mowa w art. 44 ust. 1.

4. Wolontariusz może, w formie pisemnej pod rygorem nieważności, zwolnić korzystającego w całości lub w części z obowiązków wymienionych w ust. 1 pkt 3.

Art. 46. 1. Wolontariuszowi mogą przysługiwać świadczenia zdrowotne na zasadach przewidzianych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2. Wolontariuszowi przysługuje zaopatrzenie z tytułu wypadku przy wykonywaniu świadczeń, o których mowa w art. 42, na podstawie odrębnych przepisów, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Wolontariuszowi, który wykonuje świadczenia przez okres nie dłuższy niż 30 dni, korzystający zobowiązany jest zapewnić ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków.

4. Jeżeli porozumienie zawarte między korzystającym a wolontariuszem dotyczy delegowania wolontariusza do wykonywania świadczeń na terytorium innego państwa, na obszarze którego trwa konflikt zbrojny, wystąpiła klęska żywiołowa lub katastrofa naturalna, korzystający jest obowiązany zapewnić wolontariuszowi ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz ubezpieczenie kosztów leczenia podczas pobytu za granicą, jeżeli kosztów tych nie pokrywa się z innego tytułu, w szczególności na podstawie przepisów o koordynacji, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581, z późn. zm.⁷⁾). Przepisu ust. 2 i 3 nie stosuje się.

5. Jeżeli delegowanie wolontariusza do wykonywania świadczeń na terytorium innego państwa ma miejsce w warunkach innych niż wskazane w ust. 4, korzystający może zapewnić wolontariuszowi ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz ubezpieczenie kosztów leczenia podczas pobytu za granicą, jeżeli kosztów tych nie pokrywa się z innego tytułu, w szczególności na podstawie przepisów o koordynacji, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Przepisu ust. 2 nie stosuje się.

6. Korzystający może zapewnić wolontariuszowi ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, w zakresie wykonywanych świadczeń.

---

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1240, 1269, 1365, 1569, 1692, 1735, 1830, 1844, 1893, 1916, 1991, 1994 i 2198 oraz z 2016 r. poz. 65, 652, 960, 1355 i 1579.

Art. 47. Korzystający ma obowiązek poinformować wolontariusza o przysługujących mu prawach i ciężących obowiązkach oraz zapewnić dostępność tych informacji.

Art. 48. Jeżeli porozumienie zawarte między korzystającym, o którym mowa w art. 42 ust. 1 pkt 2 i 3, a wolontariuszem dotyczy wydelegowania wolontariusza w celu wykonywania przez niego świadczeń na terytorium innego państwa, na podstawie umowy międzynarodowej wiążącej Rzeczpospolitą Polską, wolontariuszowi przysługuje prawo do świadczeń i pokrycia kosztów ogólnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju, chyba że umowy międzynarodowe stanowią inaczej.

Art. 49. Wydatki na cele, o których mowa w art. 45 ust. 1 i 3 oraz w art. 46 ust. 3 i 6 stanowią:

- 1) koszty prowadzenia działalności statutowej organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 jako korzystających;
- 2) koszty korzystających, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 2 i 3.

Art. 50. Wartość świadczenia wolontariusza nie stanowi darowizny na rzecz korzystającego w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego oraz przepisów podatkowych.

Art. 50a. Rada Ministrów, na podstawie informacji uzyskanych od organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, przedstawia co 2 lata Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej sprawozdanie z wykonania ustawy w terminie do dnia 30 listopada roku następującego po upływie okresu sprawozdawczego.

Art. 50b. 1. Kto, działając w imieniu organizacji pozarządowej, podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 lub innych podmiotów, które nie są organizacjami pożytku publicznego, informuje organ administracji publicznej, osobę fizyczną lub prawną, że organizacja lub podmiot status taki posiada, podlega karze grzywny.

2. (uchylony)

Art. 50c. 1. Kto, działając w imieniu organizacji pożytku publicznego, która została uwzględniona w wykazie, o którym mowa w art. 27a, wzywa do przekazania lub przekazuje środki finansowe pochodzące z 1% podatku

dochodowego od osób fizycznych na rzecz organizacji pożytku publicznego, która nie została uwzględniona w tym wykazie, podlega karze grzywny.

2. Kto, działając w imieniu organizacji pożytku publicznego, która nie została uwzględniona w wykazie, o którym mowa w art. 27a, wzywa do przekazania środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za pośrednictwem organizacji pożytku publicznego, która została uwzględniona w tym wykazie, podlega karze grzywny.

Art. 50d. Kto, prowadząc promocję 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, nie wypełnia obowiązku przekazywania informacji, o której mowa w art. 27c, podlega karze grzywny.

Art. 50e. Orzekanie w sprawach, o których mowa w art. 50b–50d, następuje w trybie określonym w ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 395, z późn. zm.⁸⁾).

Art. 51. (pominięty)

Art. 52. (pominięty)

Art. 53. Ustawa wchodzi w życie na zasadach określonych w odrębnej ustawie⁹⁾.

---

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 765 i 1247, z 2014 r. poz. 486, 579, 786 i 969, z 2015 r. poz. 21, 396, 841, 1186, 1269, 1549, 1707 i 1855 oraz z 2016 r. poz. 178, 437, 868 i 1265.

⁹⁾ Ustawa weszła w życie z dniem 29 czerwca 2003 r., z wyjątkiem art. 5 ust. 1 pkt 1 i ust. 4, art. 11–34 oraz art. 35 ust. 2 pkt 5, które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2004 r., na podstawie art. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. poz. 874, 1956, 1958 i 2262).